

14 februari 2025

Bevindingen NETL met betrekking tot standpunten NLR

Inleiding en conclusie

- NLR heeft een zienswijze ingediend tegen gebruiksmogelijkheden NETL in het Ontwerp-bestemmingsplan, zij stelt “onaanvaardbare beperkingen” voor NLR.
- NETL stelt zich op het standpunt dat er geen belang is om naar aanleiding van de zienswijze van NLR het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen:
 - *Gebruik NETL in het ontwerp-bestemmingsplan leidt niet tot andere en/of meer beperkingen voor NLR, dan het gebruik in het huidige bestemmingsplan.*
- NLR benoemt de kritische grens van 500 bezoekers per km² die niet overschreden mag worden, maar er is geen regelgeving waarin deze normering dwingend is voorgeschreven.
- Bovendien zijn op grond het huidige bestemmingsplan bij NETL (nog los van de tijdelijke vergunningen) dagelijks meer dan 500 bezoekers mogelijk.¹
- Als > 500 bezoekers per km² een beperking oplevert voor NLR, geldt die beperking net zozeer onder het huidige bestemmingsplan als na het vaststellen van het nieuwe bestemmingsplan.
- Een beperking vanwege > 500 bezoekers per km² bij NETL, leidt bovendien niet tot een noemenswaardige beperking van de vluchtmogelijkheden van NLR.
- Al het beleid van de gemeente is erop gericht het gebruik van NETL in het huidige bestemmingsplan en het gebruik van in het nieuwe bestemmingsplan mogelijk te maken, zie ook de toelichting op het ontwerp-bestemmingsplan en de recent vastgestelde gemeentelijke Gebiedsvisie. Slechts vanwege zwaarwegende belangen zou van dit beleid afgeweken mogen worden. Zulke zwaarwegende belangen zijn gezien het voorgaande niet aan de orde.

NETL licht het voorgaande hierna toe.

¹ Op grond van de bestemming in het huidige bestemmingsplan is het volgende gebruik mogelijk: Een dagrecreatieterrein met: Bijbehorende expositieruimte en horeca; Kleinschalige evenementen (< 1000 personen); Grootschalige evenementen, maximaal 2 per jaar (> 1000 personen); Extensief agrarisch medegebruik; Plaatsen van beeldende kunst; De uitoefening van detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteit in ter plaatse voorgebrachte producten; Het gebruiken van gronden als standplaats voor ten hoogste 15 mobiele kampeermiddelen in de periode van 15 maart t/m 31 oktober. De functie dagrecreatie met horeca is in de planregels niet begrensd voor wat betreft het aantal bezoekers. Op het hele terrein is dagelijks horeca toegestaan behorend bij de dagrecreatie, welke horecafunctie op grond van de planregels niet beperkt is tot de gebouwen. Gelijktijdig met de uitoefening van de horecafunctie, mag het terrein bovendien worden gebruikt voor detailhandel, expositieruimte, en van maart tot en met oktober als camping (15 mobiele kampeermiddelen). Dit staat nog los van de evenementen. Deze zijn, in elk geval voor zover kleinschalig (minder dan 1000 personen), op grond van het bestemmingsplan dagelijks toegestaan. Kortom, het huidige bestemmingsplan, laat, uitgaande van de maximale planologische mogelijkheden, dagelijks (ruim) meer dan 500 personen toe op het terrein van Netl.

1. Gebruik luchthaven: Luchthavenregeling op grond van de Wet luchtvaart

- De luchthaven van NLR moet op grond van de Wet luchtvaart beschikken over toestemming van GS van de provincie Flevoland. GS hebben NLR bij besluit van 11 maart 2021 “Luchthavenregeling” toegekend.² Deze staat NLR toe de luchthaven, bij daglicht, gedurende 250 werkdagen per jaar te gebruiken. Belangrijkste voorwaarde voor de Luchthavenregeling is dat er buiten het eigen luchthaventerrein géén externe veiligheidsrisico optreedt met gevolgen voor de ruimtelijke indeling van het gebied rondom de luchthaven.
- Om aan te tonen dat er buiten het terrein van de luchthaven geen externe veiligheidsrisico optreedt, heeft NLR een rapport (d.d. 17 augustus 2020) opgesteld. Daarin toont NLR, voor een *worst case scenario*, aan dat de 10-6 plaatsgebonden risicocontouren binnen het NLR Luchthavengebied blijven.³
- Het rapport is gebaseerd op de (voorkeurs)routes van NLR voor haar start-/landingsbanen, de afbeelding daarvan uit het rapport is hierna opgenomen. Opvalt dat de beide voorkeursroutes (‘groot’ en ‘klein’), waarop de uitkomsten van het rapport en daarmee de “Luchthavenregeling” van NLR zijn gebaseerd, niet in de buurt van NETL komen. Het vliegen van andere circuits lijkt slechts mogelijk indien een nieuwe beoordeling van de externe veiligheid wordt opgesteld.

Tussenconclusie met betrekking tot het gebruik van de Luchthaven van NLR:

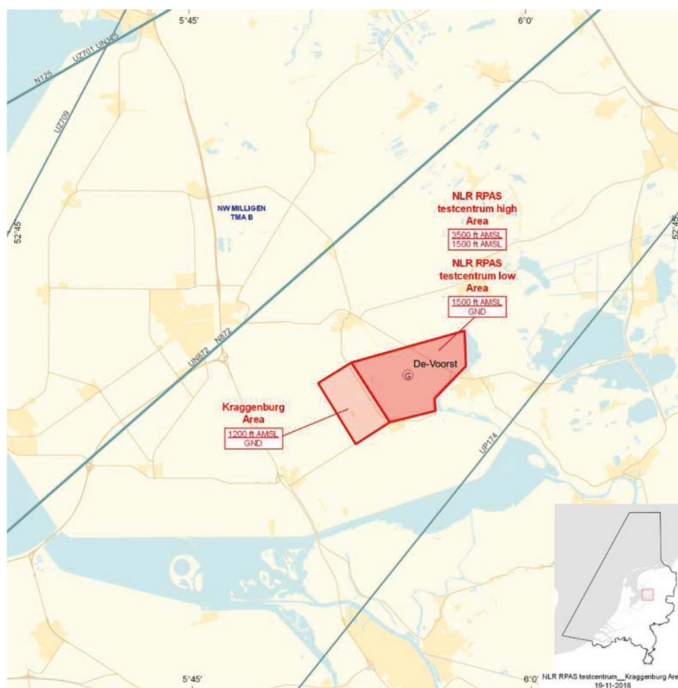
Het gebruik van de Luchthaven zoals dat aan NLR is toegestaan via de voor haar thans geldende “Luchthavenregeling” draagt volgens die Luchthavenregeling en het daaraan ten grondslag gelegde rapport géén externe veiligheidsrisico met zich mee voor het gebied rondom de luchthaven.

² <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR655190/1>

³ https://www.flevoland.nl/getmedia/cc564b83-22c9-41c6-bb76-fa0f6432bd12/DOCUVITP-2655722-v1-20200817-NLR-Luchthaventerrein-Marknesse-Milieuberekeningen_pdf.PDF

2. Aangewezen luchtruim o.g.v. de “Regeling beperking of verbod uitoefening burgerluchtverkeer in bepaalde gebieden 2018”

- NLR heeft voor het uitvoeren van test-en trainingsvluchten met onbemande luchtvaartuigen meerdere luchtruimen toegewezen gekregen. Deze luchtruimen gelden blijkens de aanwijzingsbesluiten gedurende werkdagen (en dus niet tijdens weekend- en feestdagen). Een aangewezen luchtruim leidt tot beperkingen voor de burgerluchtvaart in het betreffende luchtruim, maar heeft géén consequenties voor het gebruik van de gronden waarboven het luchtruim zich bevindt en dus ook niet voor het gebruik van NETL.
- NLR heeft zich in zienswijze en in de gesprekken steeds gebaseerd op de mogelijkheden van luchtruim EHR 66 (NLR RPAS testcentrum Low). Sinds 2005 is EHR66 telkens tijdelijk voor een jaar aangewezen als tijdelijk luchtruim. In 2019 heeft dit luchtruim een permanent karakter gekregen.

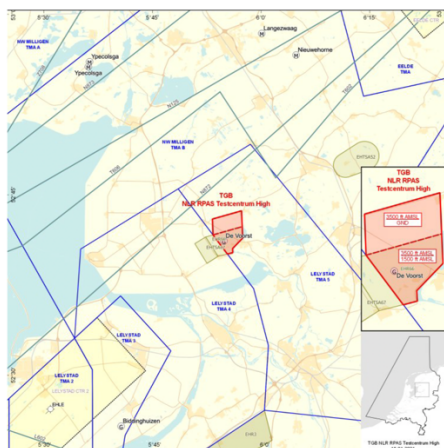

Figuur: TGB's NLR RPAS testcentrum low en high en Kraggenburg

- Naast EHR66 is sinds 2020 het aanpalende “TGB NLR testcentrum high” aangewezen.⁴ Net als voor EHR66 eertijds, wordt jaarlijks een nieuw besluit genomen om dit luchtruim aan te wijzen, maar ligt het in de bedoeling deze aanwijzing in de toekomst een permanent karakter te geven.⁵ NLR heeft dit luchtruim in de zienswijze en in de gesprekken niet benoemd. Het is ons onduidelijk of dit luchtruim bij uw gemeente bekend is. Dit luchtruim geeft (nog) ruimere mogelijkheden dan enkel het luchtruim EHR66. NETL zal dit hierna toelichten.

⁴ Sinds 2020, laatste aanwijzingsbesluit dateert van januari 2025:

<https://zoek.officiëlebezoekingen.nl/stcrt-2025-2099.pdf>

Figuur: TGB NLR RPAS testcentrum high

Tussenconclusie met betrekking tot aangewezen luchtruim

NLR beschikt over twee aaneengesloten luchtruimen waar beperkingen gelden voor de burgerluchtvaart (op werkdagen). De aangewezen luchtruimen leiden niet tot beperkingen van het gebruik op de grond. Deze luchtruimen zijn aangewezen voor het uitvoeren van testvluchten. In de discussie over NETL heeft NLR niet benoemd dat zij ook gebruik kan maken van het aansluitende luchtruim TGB NLR testcentrum high.

3. Europese verordening en exploitatievergunning voor het uitvoeren van vluchten met drones

- Naast een “Luchthavenregeling” en een “Luchtruim”, heeft NLR voor het uitvoeren van test- experimenteer en demonstratie (TED)vluchten met onbemande luchtvaartuigen op grond van EU-Verordening 2019/947 ook een “Exploitatievergunning” nodig. Deze heeft betrekking op luchtwaardigheid, personeel en vluchtuitvoering en stelt geen beperkingen aan het gebruik van de gronden waarover wordt gevlogen. Wel moet het grondgebruik worden meegenomen in het bepalen van het ‘grondrisico’ en bij het bepalen van het risico in het ‘omliggende gebied’ van de vluchten. In die zin kan het grondgebruik leiden tot beperking voor de vluchten.
- De Europese Luchtvaartautoriteit heeft SORA 2.0 goedgekeurd voor de uitvoering van deze risicoanalyse.
- NLR beschikt over een exploitatievergunning die geldig is tot en met 2027. Hieraan is een risicoanalyse op basis van SORA 2.0 ten grondslag gelegd.
- NLR heeft een Exploitatie Vergunning verkregen voor het vliegen boven Sparsely Populated Area.
- In de SORA 2.0 is ‘sparsely populated’ niet gedefinieerd. In de praktijk wordt in Nederland het gebied buiten de bebouwde kom aangehouden.
- In de toekomst wordt mogelijk een SORA 2.5 vastgesteld. In de meest recente concept-versie wordt ‘sparsely populated’ gedefinieerd als < 500 mensen per km^2 .
- Zonder dat zij daartoe op grond van de huidige regelgeving, of op grond van hun huidige Exploitatievergunning verplicht zijn, houdt NLR blijkens de gesprekken op dit moment al aan dat zij niet vliegen boven gebieden met meer dan 500 mensen per km^2 .
- Tussen populated areas, waarboven niet gevlogen wordt, en het vlieggebied, moet op een grondrisicobuffer worden aangehouden. Blijkens de zienswijze en de gesprekken met NLR houdt NLR een grondrisicobuffer van 500 meter breed aan

Tussenconclusie m.b.t. Verordenig en exploitatievergunning

Op dit moment is er geen Europese regelgeving die eraan in de weg staat dat NLR boven NETL kan vliegen. Uit eigen beweging houdt NETL zij op dit moment echter een grondrisicobuffer van 500 meter aan tussen het vlieggebied en gebieden met >500 mensen per km^2 . NLR beschouwt NETL als een dergelijk gebied en houdt die afstand momenteel al aan. In de toekomst kan een risico-analyse op basis van SORA 2.5 (nog niet vastgesteld) NLR er mogelijk toe verplichten het grondgebied van NETL te ontzien en een grondrisicobuffer van 500 meter aan te houden zoals ze nu doen. Dit zal ook m.b.t. camping De Voorst het geval zijn, zie hierna.

4. NETL is gebied > 500 mensen per km, inclusief grondrisicobuffer van 500 meter levert NETL geen noemenswaardige beperking voor het vlieggebied

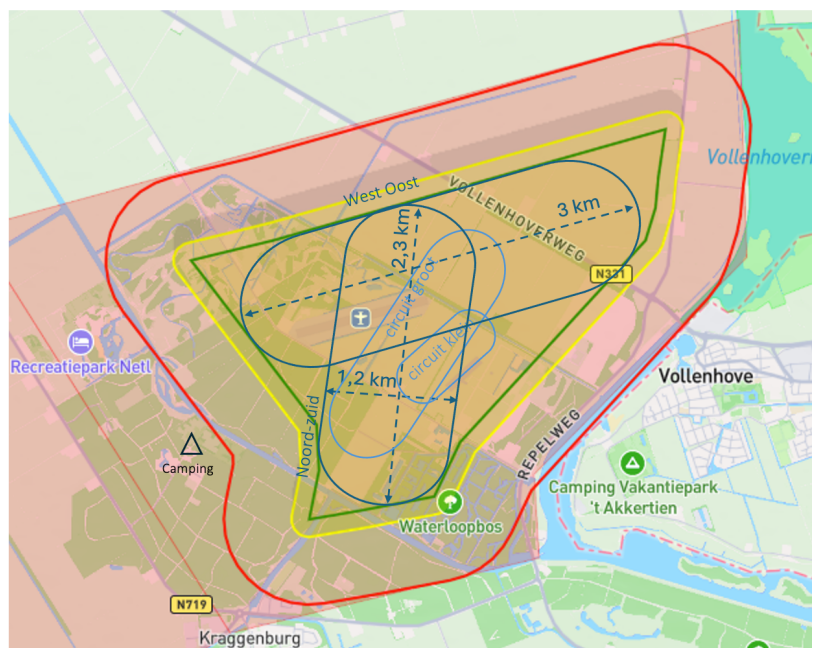
- NETL is niet de enige recreatieve voorziening in de omgeving. In de nabije omgeving van NETL zijn bijvoorbeeld ook nog het Waterloopbos, camping De Voorst en het bezoekerscentrum gelegen.
- Onverlet de andere recreatiemogelijkheden in het gebied is hier relevant dat Camping De Voorst, als “buur” van NETL een capaciteit heeft voor verblijf van ca. 800 mensen en vormt daarmee in het licht van het voorgaande ook een gebied waarvoor NLR redelijkerwijs een grondrisicobuffer in acht moet nemen.
- Hierna zijn afbeeldingen aangehecht van Luchtruim EHR66, die zijn opgesteld door de onafhankelijke drone(regelgeving)deskundige die NETL om advies heeft verzocht. Daarin zijn:
 - NETL en camping De Voorst opgenomen.
 - een grondrisicobuffer van 500 meter breed
 - De eigen voorkeurscircuits (groot en klein) voor het uitvoeren van testvluchten van NLR (zie rapport bij Luchthavenregeling)
 - potentiële mogelijkheden voor het vliegen van een circuit in luchtruim EHR66.
- Er is met inachtneming van NETL en de grondrisicobuffer voldoende ruimte om vluchten uit te voeren in EHR66, zelfs tot ca. twee maal de lengte van het voorkeurscircuit van NLR zelf.
- Als NETL naar de overkant van de weg wordt verplaatst – waar NLR in de gesprekken op aanstuurt – levert dat geen noemenswaardige extra ruimte op voor het vliegen van circuits vanaf de luchthaven van NLR.
- Tot slot is een afbeelding opgenomen waarop ook het luchtruim NLR high is toegevoegd. Dat maakt op eenvoudige wijze circuits mogelijk tot tweemaal de lengte van circuits die nu in EHR66 gevlogen kunnen worden.

Met Netl

Vlieggebied met Netl en camping Voorst (tijdens drukte)

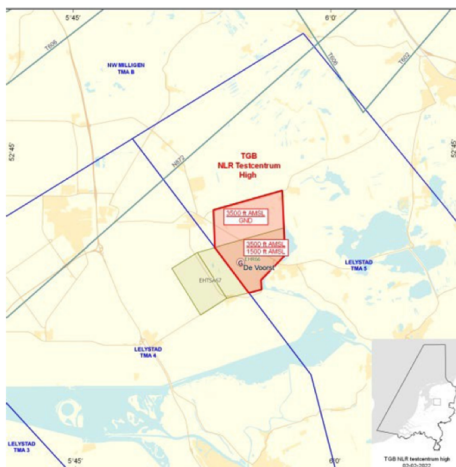
Geprojecteerde circuits

- NLR groot (4 km) en klein (2 km)
- Langere circuits mogelijk:
 - Noord-zuid ca. 5 km
 - West-oost ca. 7,5 km

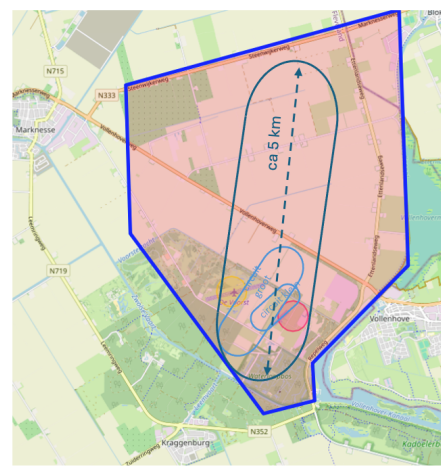

Extra vlieggebied zonder
Netl verwaarloosbaar
(ca. 200 meter). Bochten
niet te maken

Camping de Voorst te
ontwijken

Figuur: TGB NLR testcentrum high

Circuit ca. 12 km

Conclusie met betrekking tot belang NLR bij het niet vaststellen van het ontwerp-bestemmingsplan

Gezien het feit dat het gebruik van NETL onder het huidige bestemmingsplan en het gebruik in het nieuwe bestemmingsplan beide >500 mensen per km^2 mogelijk maken, heeft NLR er geen belang bij dat het ontwerp-bestemmingsplan niet wordt vastgesteld. Waar zij nu reeds vrijwillig een afstand van 500 meter tussen vlieggebied en NETL aanhoudt, zal dat niet wijzigen. Indien SORA 2.5 wordt vastgesteld en NLR in 2027 een nieuwe vergunning aanvraagt, moet zij NETL mijden en een grondrisicobuffer van 500 in acht nemen. Ongeacht of NETL wordt gebruikt conform het vigerende bestemmingsplan of conform het alsdan vastgestelde ontwerp-bestemmingsplan.

Nog afgezien dat er juridisch geen belang is, levert het NLR geen noemenswaardige extra vluchtruimte op als NETL de activiteiten op de huidige locatie zou beeindigen of terug zou brengen naar <500 personen per km².

Tot slot luchtruim EHR66 is groot genoeg voor een circuit dat ca. 2 maal zo lang is als het huidige voorkeurscircuit 'groot' van NLR in EHR66. Als het aangrenzende luchtruim van NLR wordt betrokken is een nog (veel) langere circuitlengte mogelijk. Alles ongeacht de aanwezigheid van > 500 personen per km² bij NETL.